

Základní škola Kladno, Školská 322
Školská 322, 272 01 Kladno

Preventivní program školy školní rok 2021/2022

Cílem programu je primární prevence rizikového chování mezi mládeží ve věku 6 - 15 let. Klade důraz na osobnost žáka a jeho začlenění do kolektivu, na vytváření kvalitních mezilidských vztahů, čímž lze předcházet negativním sociálním jevům. Zasahuje výchovnou a naukovou složku vzdělávání během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd.

Vypracovala: Mgr. Martina Kettnerová školní metodik prevence sociálně-patologických jevů

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM na školní rok 2021/2022 primární prevence rizikového chování

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy: Základní škola Kladno, Školská 322

Jméno a příjmení ředitele: Zdeněk Vých Telefon: 312 685 020

Jméno a příjmení školního metodika prevence (ŠMP):

Martina Kettnerová Telefon: 602 527 336

Jméno a příjmení výchovného poradce (VP):

Irena Karasová Telefon: 775 592 294

Úvod

Program je zpracován za účelem mapování rizikových projevů chování a promyšleného působení na žáky s cílem minimalizace těchto projevů. Základním principem preventivní strategie v naší škole je osvojování základních kompetencí v oblasti zdravého životního stylu a prevence a rozvoj dovedností, které vedou u dětí a mládeže k odmítání všech druhů sebedestruktivního chování, projevů agresivity a porušování zákona. Velmi důležitou oblastí je prohlubování komunikačních dovedností mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty, řešení konfliktů, překonávání překážek, boj proti nuditosti – smysluplné využívání volného času. Školní preventivní program vychází z Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28). Při jeho tvorbě byla brána zřetel také na Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 a Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2021 (Usnesení vlády České republiky ze dne 18. března 2019 č. 190).

Charakteristika školy

Základní škola Kladno, Školská 322 je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Škola byla založena r. 1899. V současné době ji navštěvuje 248 žáků (1.stupeň 119, 2.stupeň 101, 0.ročník 28). Budova školy se nachází ve staré části Kročehlav. V okolí žije i romská populace, ale vzhledem ke koncepci školy je skladba žáků různorodá (pochází z celého okresu Kladno). Cílem je zajistit kvalitní výuku a individuální přístup k žákům – zvláště k žákům ze sociokulturního znevýhodnění. Spolupráce s rodinami žáků, která by ještě zkvalitňovala naše úsilí je mnohdy ovšem problematická. Mezi žáky nejsou výrazně talentovaní jedinci, přesto se účastní mnoha soutěží a olympiád – vědomostních i sportovních. Školní budova prošla rozsáhlou rekonstrukcí (fasáda, školní jídelna, školní hřiště, učebny). Z fondů EU byla zařízena dílna pro výuku na 2. stupni a odborné učebny pro výuku chemie, zeměpisu a fyziky. Snažíme se vytvářet pro žáky podnětné prostředí, čemuž odpovídá vybavení učeben a úprava chodeb.

Školní dvůr i zahrada byly vhodně vybaveny různými herními prvky využitelnými pro relaxaci žáků. Vybavení žákovským nábytkem je postupně obnovováno. Vybavení učebními pomůckami a učebními texty je na obvyklé úrovni. Pro vzdělávání žáků se SVP má škola dostatek potřebného vybavení, pomůcek a materiálů. Ve škole je pro žáky k dispozici také školní knihovna a keramická dílna. Příležitostí ke zlepšení je dobudování kompletní sítě pro připojení k internetu a pořizování ICT vybavení pro žáky. V postačujícím rozsahu jsou ve škole vytvořeny podmínky pro realizaci zájmového vzdělávání. Žáci 1. stupně mohou využívat speciální pracovnu, která je vybavena speciálními pomůckami a počítači. Na 2. stupni máme k dispozici odborné pracovny fyziky, přírodopisu, chemie, výtvarné výchovy, dvě počítačové pracovny a cvičnou kuchyňku.

Pro výuku základního vzdělávání žáků využívá škola kmenové a odborné učebny (jazyková učebna, počítačová učebna, učebny speciální pedagogické péče, učebna fyziky, laboratoř chemie, cvičná kuchyně, dílny, Tvořivě badatelská učebna, hernu pro činnost školní družiny. Pro žáky máme zajištěna tři oddělení školní družiny a odpolední volnočasové aktivity ve školním klubu „Devítka“. Počítačová síť instalovaná ve škole umožňuje žákům přístup na internet v každé učebně. Zákonní zástupci mají možnost komunikovat se školou prostřednictvím webových stránek www.zskladno-skolska.cz.

Součástí školy jsou školní klub a školní družina. Žáci zařazení do školní družiny pracují ve třech odděleních. Oddělení školní družiny a školního klubu mají vyčleněny vlastní místnosti.

Děti mají nově k dispozici elektronickou schránku důvěry. Využili jsme nabídku společnosti Nenech to být (NNTB), která poskytuje službu elektronické schránky důvěry zdarma. Žáci tak mají možnost vložit vzkaz (třeba i zcela anonymní) online z jakéhokoliv počítače nebo i z mobilního telefonu s možností zpětné odpovědi.

Charakteristika pedagogického sboru

Na škole vyučují zkušené pedagogové (6 učitelů na 1. stupni a 10 učitelů na 2. stupni, plus 2 vyučující v přípravných třídách, 17 asistentů a 4 vychovatelé). Žáci, rodiče i učitelé mohou využít služeb speciálního pedagoga a školního poradenského pracoviště. Věkové složení vyučujících je rovnoměrné. Učitelé pracují v předmětových komisích a metodických sdruženích, v jejichž rámci si vyměňují zkušenosti a podílí se na různých projektech. Mnozí vedou zájmové kroužky (jsou součástí Školního klubu). Pravidelně se účastní dalšího vzdělávání (kurzy, semináře, přednášky).

Ostatní údaje jsou uvedeny ve Výroční zprávě školy za školní rok 2020/2021.

Charakteristika žáků

Ve škole je většina žáků s trvalým bydlištěm v kladenském okrese Dojíždí sem také žáci z okolních obcí. Jednu skupinu žáků tvoří žáci žijící v okolí školy a řada

z nich se rekrutuje ze sociálně slabších rodin. Druhou skupinu tvoří žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. Většina z nich do školy dojíždí.

Školní poradenské pracoviště (ŠPP) ŠPP bylo zřízeno 1. 9. 2016 (viz Statut školního poradenského pracoviště). Jeho hlavním úkolem je poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy. Kromě poskytování odborné pomoci pro podporu vzdělávání jde i o posílení prevence výskytu rizikového chování a vytváření podmínek pro rozvoj osobnosti žáků. Tým poradenského pracoviště tvoří výchovný poradce, školní metodik prevence, školní speciální pedagog, mezi nimiž dochází společně s vedením školy k vzájemné spolupráci.

Analýza současného stavu

(z hlediska výskytu sociálně patologických jevů)

Mezi žáky 2. stupně je poměrně dost kuřáků. V roce 2006 jsme zahájili projekt Kouření a já, který dále pokračuje. Z projektu jsme ovšem po zkušenostech vybrali pouze některé lekce, které vřazujeme do hodin rodinné výchovy. Projekt realizuje vyučující M. Kettnerová. Naším cílem je, aby se počet kuřáků nezvyšoval.

V případě kriminality žáků jsme v minulých letech (před pandemií covidu 19) zaznamenali určité problémy (krádeže, agresivní chování). Někteří žáci páchali trestnou činnost i mimo školu (krádeže v obchodech). Jednalo se především o žáky 2. stupně. Někteří žáci měli zkušenost s marihuanou. Častěji se vyskytovaly případy zanedbávání školní docházky (prokázané i skryté – několik rodin bylo pod dohledem OSPODU) a velmi často pozdní příchody. Počet případů šikany se oproti minulým rokům nezvýšil (řešeno pouze v rámci školy). Větší byl podíl kyberšikany (zveřejňování fotografií a videí, slovní urážky na sítích).

Konzumaci alkoholu jsme ve škole neřešili ani v jednom případě. Stejně jako jiné návykové látky (vyjma tabáku, viz výše).

Problém šikany: Šlo o slovní napadání a psychické ubližování. Tyto případy byly ihned řešeny a žáci jsou třídními učiteli vedeni na třídnických hodinách i v rámci výuky k toleranci, předcházení násilí a jsou informováni o možnostech účinné pomoci. Bohužel žáci většinou postrádají základní výchovu k toleranci, slušnosti a sociálnímu cítění v rodinách a tak často zůstává výchova v této oblasti plně na bedrech školy.

Dalším problémem, který nás trápí, je zvyšující se počet dětí, které odmítají dodržovat pravidla a nemají absolutně žádný zájem o vzdělání. Častěji tak dochází ke konfliktům s vyučujícími. Spolupráce s jejich rodiči je přitom mnohdy problematická. Při jednání s vyučujícími bývají agresivní. Jednotlivé případy vyžadují dlouhodobou systematickou spolupráci se sociálními pracovníky, asistenty, Policií ČR a Člověkem v tísni.

Dlouhodobé projekty

Naše škola žákům nabízí tradiční kroužky robotiky, keramiky. Žákům je umožněno docházení na doučování z českého jazyka a matematiky. V tomto roce škola je

zapojena v programu „TRENÉŘI DO ŠKOL“, který určitě přispěje nejen k rozvoji sportovní všestrannosti, k vytvoření kladného vztahu ke sportu, ale především k aktivnímu trávení volného času. Termíny, věková omezení, kdo kroužek (doučování) vede a další informace jsou uvedeny na webových stránkách školy.

Soubor přestávkových aktivit na téma Emoce. (Testy, pokusy, výzvy, pracovní listy, hry aj.) Sedm témat, rozpracovaných do různých úkolů, které žáci plní už jenom tím, že nad nimi přemýšlí a pozorují sebe a své okolí. Po absolvování aktivit si budou žáci lépe rozumět a budou umět pracovat se svými emocemi. V dnešní době je trendem emoce potlačovat, zapírat a nepřiznat si je, natož přemýšlet, co za nimi stojí a proč je prožívám. Tato sada je určena k tomu, aby se žáci prakticky naučili emoce zpracovávat, porozumět jim.

Projekt NNTB - Nenech to být

Elektronická schránka důvěry

Naše škola se zapojila do projektu Nenech to být. Jde o nový nástroj k odhalování šikany ve školách, který funguje na principu schránky důvěry, ale v elektronickém prostředí prostřednictvím webu nebo mobilních aplikací.

Systém funguje jednoduše: žák nebo rodič přes formulář na webových stránkách nebo v mobilní aplikaci anonymně popíše šikanu nebo jiné problémy, které se u něj ve třídě dějí. Zprávu potom v e-mailu dostane vedení školy. Sami žáci či rodiče se do systému registrovat nemusí. Autoři chtějí projektem pomoci šikanu odhalovat hlavně přes tzv. mlčící většinu třídy. Tedy děti, které šikanu vidí, ale často se ji bojí nahlásit.

Nahlásit šikanu

Více informací o projektu Nenech to být naleznete na webových stránkách projektu: www.nntb.cz

Schránka důvěry

Schránka důvěry je tu pro každého žáka. Ať už: máš konflikty se spolužáky a chtěl bys je vyřešit, nestíháš ve škole, máš problém v komunikaci s rodiči, s učitelem, se spolužáky, s kamarády, se sourozenci nebo i s někým jiným, máš pocit, že ti někdo ubližuje, a nevíš, co s tím, potřebuješ pomoc nebo poradit v nějakém jiném školním problému, který tě trápí, chceš se svěřit s nějakou jinou důvěrnou osobní věcí, která tě znepokojuje, máš dobrý nápad a chceš ho pomoci realizovat, něco na škole postrádáš nebo jsi s něčím nespokojený nebo si jen potřebuješ o něčem popovídat, něco si ujasnit, a nevíš, na koho se obrátit. Vzkaz žáci nemusí podepisovat, může být anonymní. Aby mohl být problém řešen, musíš ale o problému psát konkrétně, tedy např.: v 8. třídě bije neustále Karel a Václav slabší spolužáky. Šimon trhá Lídě v 5. třídě sešity, shazuje jí pořád penál z lavice a nechce jí dát pokoj. Zpráva „Šikanují mě“ nikomu nic neřekne. Je sice smutné, že tě někdo šikanuje, ale bohužel nevíme ani koho šikanují, ani ve které třídě. A nemůžeme s tím bohužel tím pádem nic dělat...

STANOVENÍ CÍLŮ MINIMÁLNÍHO PREVENTIVNÍHO PROGRAMU ŠKOLY

Cílem MPP je zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně patologickým jevům a to, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddelitelnou součástí výchovy a

výuky ve škole. Proto škola vytváří tento program jako základní nástroj prevence. Jde o komplexní systémový prvek v realizaci primárních aktivit. Stanovení cílů MPP vychází z vyhodnocení stavu tříd a sledovaných jevů v předchozích letech, je uzpůsobeno potřebám školy a řídí se Metodickým doporučením k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních MŠMT ČR (č.j. 21291/2010-28) účinného k 1.11.2010, číslo 1 – 14. Kromě poskytování odborné pomoci pro podporu vzdělávání jde i o posílení prevence výskytu rizikového chování a vytváření podmínek pro rozvoj osobnosti žáků. Obsahuje návody řešení krizových situací. Školní metodička prevence úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní. Aktivity v oblasti prevence budou vycházet z Minimálního preventivního programu a podle reálných situací. Důraz bude kladen na zajištění příznivého klimatu ve třídách a na monitorování vztahů mezi spolužáky z různých tříd. Dále bude prevence zaměřena na primární prevenci v oblasti šikany a agrese mezi žáky, na prevenci kyberšikany a závislosti na užívání moderních technologií v negativním slova smyslu (počítačové hry, trávení času na mobilu), vandalismu a prevenci užívání návykových látek (kouření, alkohol) a sebepoškozování. Zaměříme se též na otázky trávení volného času, zájmů, koníčků...

Přehled řešených případů v oblasti rizikového chování v loňském školním roce 2020/2021. Z diskusí v rámci pedagogických porad a z konzultací s třídními učiteli vyplynulo, že se téměř každý pedagog ve své třídě setkal v menší či větší míře s rizikovým chováním. V loňském školním roce, dokud nedošlo v souvislosti s mimořádnými opatřeními k distanční výuce, se objevily některé problémy v oblasti rizikového chování. V jednotlivých třídách řešili vyučující zapomínání pomůcek, neplnění zadaných úkolů, nekázeň v hodinách a o přestávkách, nerespektování pokynů vyučujícího, nevhodné vykřikování ve vyučování, vyčleňování jednotlivce z kolektivu, nevhodné chování ke spolužákům a zhoršení prospěchu ovlivněné domácím či školním prostředím a nedostatečnou domácí přípravou. Při zjištění se problémy začaly okamžitě řešit, proběhlo několik konzultací se zákonnými zástupci žáků, kteří měli kázeňské či vzdělávací problémy (vše je zdokumentované). Vždy byla nastavena pravidla a požadavky, které vedly k zmírnění nebo zlepšení situace. Přestupky, které se týkaly závažnějšího provinění proti školnímu řádu, byly řešeny kázeňskými opatřeními (důtky třídního učitele, ředitele školy). V roce 2019 došlo na základě potřeb školy i zákonných zástupců k úpravě Školního řádu a nastavení jasných pravidel pro používání mobilních telefonů ve škole.

CÍLE MPP

Na základě anket, výstupů z třídnických hodin a závěrů pedagogických rad vyplynula potřeba stanovit v MPP cíle dlouhodobé, střednědobé a krátkodobé.

Dlouhodobé se zaměří na:

- výchovu ke zdravému životnímu stylu;
- vytváření pozitivní klidné atmosféry ve škole, atmosféry vzájemnosti, důvěry, respektu a bezpečí ve škole při udržení kázně;
- rozvoj sociálních dovedností žáků a pedagogů (umění týmové práce, konstruktivní řešení konfliktu, otevřená komunikace);
- rozvoj osobnostních kvalit, které podporují zdravý rozvoj osobnosti (sebevědomí, empatie, asertivita), vytváření vlastního názoru, životního postoje;
- přijetí osobní zodpovědnosti k daným právům a povinnostem;
- umění používat různé informační zdroje, kriticky zhodnotit, porovnat informace;
- otevřenou komunikaci mezi školou a rodiči;
- posilování komunikačních dovedností - zvyšování schopnosti řešit problémy, konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku;
- učení se respektování lidských práv, individuální potřeb a odlišností, zapojení žáků do spoluvytváření pravidel vzájemného soužití ve škole.

1. Střednědobé zahrnují:

- konzultace výchovné poradkyně, metodičky prevence a třídních učitelů;
- pokračovat ve zkvalitňování práce a rozšiřování kvalifikace a orientace v problematice primární prevence, jak předcházet a včas rozpoznat různé formy rizikového chování žáků.

2. Cíle krátkodobé:

- jsou konkrétní a vztahují se k určité cílové skupině (žáci, rodiče, pedagogičtí pracovníci);
- pro cílovou skupinu žáků školy zajistit spoluúčast učitelů na preventivní strategii zakomponované ve školním vzdělávacím programu. Prevence rizikového chování se prioritně zaměřuje na předcházení rozvoje rizik, která směřují k následujícím rizikovým projevům:
- záškoláctví a neplnění školních povinností;
- interpersonální agresivní chování – agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedii, násilí, intolerance a rasismus;
- kriminality, delikvence, vandalismu a jiných forem násilného chování;
- užívání všech návykových látek (vč. opomíjeného alkoholu a kouření);
- závislostní chování – gambling;
- rizikové chování v dopravě, prevence úrazů;
- poruchy příjmu potravy – anorexie, bulimie a obezita;
- sebepoškozování;
- sexuální rizikové chování.

STRATEGIE A METODY DOSAHOVÁNÍ CÍLŮ, FORMY REALIZACE MPP

I. PRÁCE PEDAGOGICKÉHO SBORU A VEDENÍ ŠKOLY

Seznámení ředitele školy s preventivním programem a dohodnutí základních pravidel realizace programu. Ředitel školy sleduje efektivitu MPP, v případě potřeby svolává ŠPP a třídní učitele. Seznámení kolegů s programem a jejich zapojení do realizace Na pedagogické radě jsou kolegové seznámeni s MPP a s Krizovým plánem školy – postupy, které nabízí řešení určité situace. Jsou informováni o studijních materiálech, plánovaných akcích a možnostech dalšího vzdělávání v oblasti primární prevence. Spolupráce s kolegy a vzájemné předávání

informací bude probíhat na poradách, popř. na individuálních konzultacích. Jednotliví učitelé začleňují průběžně a nenásilnou formou preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů; registrují signály o možném problému žáka, hledají příčiny a efektivní formy nápravy; problémy a nejasnosti z oblasti prevence rizikových projevů chování konzultují s členy ŠPP, metodičkou prevence, výchovnou poradkyní a vedením školy.

Spolupráce s třídními učiteli

Třídní učitelé mapují vztahy ve své třídě; vhodnými aktivitami navozují zdravé prostředí v kolektivu; zachycují varovné signály; konzultují a spolupracují s metodičkou prevence, popř. dalšími členy ŠPP; důsledně navrhnou opatření v případě hrubého porušení školního řádu. Zajištění průběžné spolupráce s preventivním týmem. Všechna jednání a řešení jsou písemně zaznamenávána do sešitu Prevence!

II. SPOLUPRÁCE ŠKOLY S RODIČI A ŽÁKY

Kontakt na ŠMP je zapsán v žákovské knížce i na webových stránkách školy. V případě vyhrocené situace, konfliktu je třeba s rodiči ohrožených dětí jednat okamžitě (šikana, kouření, drogy, záškoláctví, apod). Podle potřeby lze jednat s rodiči o možnosti zařazování dětí do volnočasových aktivit. Žáci i jejich rodiče mohou ŠMP kontaktovat kdykoliv a domluvit si termín schůzky dle možností obou stran. Žáci i rodiče jsou informováni všemi dostupnými cestami – letáky, besedy, dotazníky. Žáci vědí, kde hledat pomoc a na koho se obrátit. ŠMP respektuje důvěrnost sdělených informací. Je nutné upozorňovat rodiče na to, že musí mít přehled o pohybu svých dětí v odpoledních a večerních hodinách!!!

III. SPOLUPRÁCE S ODBORNÍKY A ORGANIZACEMI PPP

Garant programu a spolupracovníci

Garantem Preventivního programu školy je ředitel: Mgr. Zdeněk Vých.

Program zpracovala: Mgr. Martina Kettnerová (od listopadu 2002 školní preventistka).

Rodinnou výchovu vyučují: Mgr. Martina Kettnerová, , Mgr. Jana Evanová

Výchovná poradkyně: Mgr. Irena Karasová

Spolupráce s odborníky

PPP Kladno: PhDr. Vít Petrů (okresní metodik)

Magistrát města Kladna – Oddělení krizového řízení a drogové prevence: Lucie Svobodová (protidrogový koordinátor). Nabízí preventivní programy pro třídy, konzultace pro rodiče, volnočasové aktivity pro žáky, podílí se na pořádání seminářů pro školní metodiky. Jednotliví učitelé mohou také konzultovat případné problémy s konzumací drog mezi žáky jejich tříd.

Zařízení sociální intervence Kladno: PhDr. Jana Petráková

Městská policie Kladno a Policie ČR (řešení deliktů žáků)

Sociální odbor Okresního úřadu v Kladně (řešení záškoláctví a zanedbávání rodinné péče)

PPP Kladno Cyrila Boudy 2953 Poskytuje semináře pro školní metodiky, vrstevnický program pro problémové třídy, konzultace pro rodiče, pravidelná vyšetření žáků se speciálními vzdělávacími pot., terapeutické programy pro žáky s SPU a poruchami chování.

IV. AKCE JEDNOTLIVÝCH CÍLOVÝCH SKUPIN

Předškoláci – adaptační odpoledne před nástupem do školy 1. ročník - přechod z MŠ na ZŠ, adaptační pobyt

- I. stupeň – beseda s dopravní policií, hasičským záchranným sborem – mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená 1. - 9. ročník - pobyt a výlety dle možností a nabídky 7 a 8. ročník. ročník - lyžařský kurz 8. ročník - Hrou proti AIDS
- II. stupeň – prevence kyberšikany a druhy závislostí – nebezpečný internet, autodestruktivní závislosti – tematické besedy zaměřené na bezpečnost a na prevenci rizikového chování – zásady bezpečného chování k cizím lidem – šikana ve třídě a mimo ni, jiné formy násilí, řešení krizových situací – přizpůsobené jednotlivým ročníkům interaktivní přednáška vedena ředitelem školy. Zařazování soutěžních aktivit v rámci jednoho kolektivu.

Propagace programu

Úspěšnost programu spočívá velkou měrou i na informovanosti daných subjektů. Propagaci bychom mohli rozdělit právě podle zaměření na tyto jednotlivé subjekty.

1/ Činnost ŠMP:

Při jednáních s rodiči a prostřednictvím třídních učitelů nabízí pomoc při řešení problémů žáků ve škole. Kolegům předává informace z absolvovaných seminářů na poradách. Žákům v rámci hodin občanské a rodinné výchovy předkládá modelové situace rizikového chování a trénuje s nimi jejich řešení.

2/ Činnost zájmových útvarů na škole:

Akce jsou koncipovány pro žáky naší školy (1. i 2. stupně). Žáci jsou informováni o akcích a jejich hodnocení na speciální nástěnce ve 2. patře západního křídla školy. O existenci nástěnky se dovídají noví žáci na třídnických hodinách na začátku školního roku. Kromě toho jsme zavedli informovanost žáků přes Žákovský parlament a webové stránky školy. Každá třída se následně seznamuje prostřednictvím svých zástupců s obsahem jednání tohoto parlamentu.

3/ Práce učitelů v oblasti prevence:

Témata prevence jsou vřazována do různých vyučovacích hodin, třídnických hodin apod. Existuje zpětná vazba, tj. preventistu učitelé informují o těchto aktivitách a zároveň i hodnotí jejich efektivitu.

4/ Práce výchovné poradkyně v oblasti prevence:

Průběžně informuje ostatní vyučující na pedagogických schůzkách a radách. Předává jim okopírované metodické materiály (jsou v každé předmětové komisi a metodickém sdružení, kde se s nimi dále pracuje).

5/ Informovanost rodičů:

Na škole již probíhaly v minulosti akce pro rodiče, např. besedy s odborníky na specifické poruchy učení, LMD, psychologii apod. Spolupracujeme s tiskem, aby se do povědomí veřejnosti dostaly informace o dění na škole (např. měsíčník Kladno). Řada rodičů již pravidelně navštěvuje internetové stránky školy.

Aktivity v oblasti rizikového chování

Do oblasti alternativních programů by patřily i Projektové dny, které se pořádají osmkrát ročně. Učitelé přitom vždy zohledňují návaznost na výukové předměty, využívají programy k naplňování environmentální a multikulturní výchovy a k lepšímu poznání třídního kolektivu. Mohou tak působit i na poli výchovy ke spolupráci, toleranci, proti šikaně a rasismu.

Pro žáky 1. i 2. stupně pořádá škola ozdravné pobyty v přírodě, které kromě svého hlavního zaměření na pobyt ve zdravém prostředí naplňují i všechny aspekty shora uvedené.

Velkým přínosem je činnost výchovné poradkyně Mgr. Ireny Karasové. Zejména při navazování spolupráce s rodiči, řešení záškoláctví, šikany, krádeží apod. Má vypsány konzultační hodiny (jedno odpoledne v týdnu – viz kapitola Školní poradenské pracoviště).

Školní parlament je tvořen vždy dvěma zástupci třídy. Schází se šestkrát ročně s vedením školy, výchovnou poradkyní a školním metodikem primární prevence. Pokud mají žáci nějaké problémy, mohou je řešit prostřednictvím parlamentu. Pro třídu získávají zvolení zástupci informace o dění na škole.

Paní učitelka Vlasta Šedivá připravila pro školu plán environmentální výchovy, do kterého se v průběhu roku zapojují všechny třídy.

Celoročně se zabývají učitelé se žáky v rámci výuky a třídnických hodin programem Chování člověka v mimořádných situacích, který je v závěru roku dovršen praktickým cvičením.

Celoroční Soutěž žákovských prací má za úkol motivovat žáky v různých oblastech vlastní tvorby, což napomáhá i upevňování sebevědomí, spolupráce mezi žáky (často pracují celé kolektivy na jednom úkolu), vztahy s učiteli (vzbuzuje i větší důvěru k dospělým při řešení problémů) a v neposlední řadě opět vhodně vyplňuje jejich volný čas. Škola letos pořádá již dvacátý (odložený z minulého školního roku) ročník, jehož slavnostní vyhodnocení proběhne opět v závěru školního roku.

Kromě této školní soutěže se žáci účastní i různých olympiád a sportovních soutěží v průběhu celého roku (účast a výsledky jsou následně uvedeny ve Výroční zprávě školy). Přestože se neumístují vždy mezi prvními, chceme jim i nadále poskytovat prostor pro kvalitní přípravu. V posledních letech bodují úspěšně ve výtvarných soutěžích.

Na škole působí v rámci tzv. Školního klubu zájmové útvary, které vedou opět zkušeni pedagogové naší školy. Vedoucí školního klubu je Pavla Strnadová.

Metodik primární prevence (Mgr. Martina Kettnerová) má za úkol prevenci rizikového chování. Podílí se na tvorbě a realizaci programů, sjednává po dohodě s třídními učiteli programy od různých zařízení a institucí, navštěvuje třídy 2. stupně (na 1. stupni na požádání třídní učitelky), poskytuje žákům poradenské služby, pokud mají nějaké problémy, informuje kolegy o poznatcích ze seminářů na tato témata, zpracovává a vyhodnocuje PPS a spolupracuje s třídními učitelkami, výchovnou poradkyní a vedením školy při řešení problémů ve vztazích ve třídách.

REALIZACE VE VÝUCE:

I. stupeň lze využít různých metod - výklad, skupinové práce, hry, dramatizace, projektové vyučování, besedy. Čtení - příběhy, životní situace, hodnocení chování hrdinů, vztahy mezi lidmi; Prv, PŘ, VI - osobní bezpečí, ochrana zdraví, hygienické návyky, režim dne, správná životospráva, rodina, domov, návykové látky; Inf – nebezpečí sociálních sítí, bezpečný internet II. stupeň Český jazyk a literatura - postoj žáků k problematice drog a dalších patologických jevů - diskuse, besedy, úvahy, literární tvorba; Občanská výchova - diskuse o žebříčku hodnot, životním optimismu, zvládnutí stresu; pochopení pojmů: abstinence, závislost, sebekontrola, atd.; postoje k návykovým látkám, právní aspekty; vztahy mezi žáky, uvědomování si sama sebe, projevy šikany; právní a trestní terminologie; listina základních lidských práv; Dějepis – extrémismus, xenofobie, účelová propaganda; Přírodopis, rodinná výchova - hygiena, zdravý životní styl, škodlivost látek, jejich působení na organismus a poškozování orgánů jejich aplikací, sexualita; Chemie - vliv toxických a návykových látek na zdraví člověka, působení alkoholu a drog na lidský organismus; Zeměpis - globální problémy lidstva, pěstování, výroba a distribuce narkotik; Inf – kyberšikana, bezpečný internet, závislostní chování; Vv - výtvarné zpracování témat, výstavy; Tv - fyzická zdatnost, problémy dopingů, rizikové sporty.

Cíle prevence

Hlavním cílem je primární prevence v oblastech drogových závislostí, alkoholismu, kouření, kriminality, delikvence, záškoláctví, šikanování, různých forem agresivity, xenofobie, rasismu, intolerance a antisemitismu. Škola si klade za úkol působit na žáky také v oblasti virtuálních drog – tj. počítačů, televize, videa a hracích automatů.

Programy by ovšem neměly být pouze předáváním informací, ale měly by pracovat i na rozvoji a posilování osobnostních kvalit žáků. Žáci by se měli naučit i

adekvátním reakcím na shora vyjmenované jevy, pokud se s nimi setkají u svých vrstevníků nebo dospělých.

Škola chce rozvíjet nadále velmi dobrou atmosféru vzájemné důvěry mezi žáky a pracovníky školy. Žáci vědí, na koho se mohou obrátit se žádostí o pomoc a se svými vyučujícími často řeší svoji složitou rodinnou situaci. Již mnohokrát se přesvědčili, že všichni vyučující dbají na to, aby informace jim svěřené nebyly zneužity. Zároveň máme ovšem na paměti nutnost maximální spolupráce s rodiči, neboť pouze v harmonii s nimi bude naše snažení úspěšné.

Harmonogram akcí v letošním školním roce

Činnost školního metodika primární prevence

Září: Tvorba PPŠ

Zajištění preventivních programů pro jednotlivé třídy (po konzultaci s třídními učiteli)

Prezentace práce šk. metodika - třídní schůzky

Říjen: Umístění PPŠ na webové stránky školy

Listopad – červen:

Účast na seminářích (dle nabídky)

Spolupráce s třídními učiteli na vytváření zdravého klimatu tříd

Spolupráce s výchovnou poradkyní při řešení projevů rizikového chování

Prosinec: Koordinace Mikulášské nadílky

Únor: Valentýnky

Duben: Divadlo Devítka (představení se zaměřením na rizikové projevy chování + následná beseda a preventivní program s dětskými diváky)

Květen: Kdo s kým (2. stupeň)

Červen: 20. ročník Soutěže žákovských prací (slavnostní vyhlášení)

Kdo s kým (1. stupeň)

Zajišťování kontaktů s odborníky a organizacemi pro příští školní rok

Hodnocení PPŠ do Výroční zprávy školy a do Systému výkaznictví

V průběhu roku školní metodik seznamuje kolegy s poznatky ze seminářů, pracuje s nástěnkou a internetovými stránkami. Poskytuje konzultace rodičům i žákům.

20. ročník Soutěže žákovských prací:

Žáci pracují celoročně – konzultují s vyučujícími. Uzávěrka odevzdání prací je 30. 4. 2022. Vyhodnocení – červen 2022 ve sborovně.

Environmentální program:

Rámcový program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Výtvarné výstavy:

Z prací žáků tříd 1. a 2. stupně bude uspořádána předvánoční a velikonoční výstava – datумы budou upřesněny. Zváni budou i rodiče a zástupci tisku.

Projektové dny:

Tj. výuka mimo školu. Plány připravují průběžně během školního roku třídní učitelé podle aktuální nabídky institucí (muzea, divadla, kina aj.).

Termíny: osmkrát ročně (24. 9., 19.10., 16.11., 15.12., 23.3., 21.4., 27.5., 8.6.)

Škola v přírodě: Bude upřesněno

Programy 1.stupně:

Projekt Zdravé zuby

Dopravní výchova

Programy organizují vyučující v rámci výuky.

Praktické cvičení k programu Chování člověka v mimořádných situacích:

Květen – červen 2022 (termín bude upřesněn).

Preventivní programy:

Program Kouření a já: 6. A, 7. B, 8. B, 9. A

Proběhne v rámci hodin rodinné nebo občanské výchovy (2. pololetí)

Program Přestávková prevence: 2. stupeň

Realizace: celoročně (vedou ho třídní učitelé při třídnických hodinách, žáci plní o přestávkách)

Programy ve spolupráci s Městskou policií Kladno: 1. stupeň

Realizace: 2. pololetí

Programy ve spolupráci s Labyrintem Kladno: 0. A, 0.B, 1.A, 2.A, 4.A, 4.B, 5.A, 6.A, 7.A, 8.B

Realizace: 2. pololetí

Program ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem Kladno: 1. stupeň

Realizace: 2. pololetí

Programy ve spolupráci s PREV – CENTREM: 2. A, 3.A, 4.A, 4.B, 5.A, 6.A, 7.A, 7.B, 8.B, 9.A

Realizace: 2. pololetí

Programy ve spolupráci s MP EDUCATION: 4. B, 5.A, 6.A, 7.A, 7.B, 8.A, 8.B

Realizace: 2. pololetí

Návrh rozpočtu

Náklady akcí jsou hrazeny z rozpočtu školy a ze sponzorských darů rodičů našich žáků. Jedná se o náklady na odměny pro žáky při účasti na soutěžích, které pořádá škola. Náklady za sjednané programy od organizací hradí rodiče zúčastněných žáků, případně škola. Škola hradí předplatné časopisu Prevence.

Evidence a zjišťování efektivity programu

Každý program je následně hodnocen z těchto hledisek:

Počet účastníků

Délka programu

Kvalifikace realizátorů programu

Subjektivní hodnocení účastníků

Subjektivní hodnocení pedagogického dozoru

Na závěr roku hodnotí programy žáci v anketě. Za pedagogický sbor hodnotí akce předmětové komise a metodická sdružení (i z hlediska využití v daných předmětech) ve svých pravidelných zápisech ze schůzek. Na pedagogických poradách hodnotí programy vedení školy. Ústně hodnotí programy žáci na Žákovských radách a písemně ve svých sešitech třídnických hodin. Zdařilé akce jsou zapisovány do školní kroniky. Všechny jsou potom součástí Výroční zprávy školy. V neposlední řadě také k aktuálnímu MPP je přiloženo hodnocení programu z předešlého školního roku. Při akcích je kladen důraz na bezpečnost účastníků.

Soubor pravidel k řešení přestupků

Škola se řídí vnitřním metodickým pokynem Pravidla hodnocení a klasifikace žáků, který obsahuje čl. 7 Klasifikace chování a čl. 8 Výchovná opatření. Pravidla se řídí vyhláškou MŠMT ČR č.291/1991 ze dne 14. 6., § 10-12. Kritériem je i dodržování Řádu školy. Přestupky řeší v závislosti na závažnosti nejprve přítomný vyučující, potom třídní učitel, výchovná poradkyně, případně vedení školy. V případě potřeby může pomoci sociální odbor Magistrátu Kladno, PPP Kladno nebo policie (viz seznam zařízení zabývající se prevencí a seznam spolupracovníků školy). Závažnější přestupky jsou projednávány také přímo s rodiči nebo zákonnými zástupci žáků.

Výčet sankcí

Domluva, ústní napomenutí

Písemné napomenutí do ŽK

Pohovor s výchovným radcem

Pohovor s rodiči

NTU, DTU, DŘŠ

Snížená známka z chování

Přístup k řešení přestupků se opírá i o skutečnost, že naši školu navštěvují žáci s poruchami učení i chování a jinými problémy. K těmto skutečnostem je vždy třeba přihlídnout.

Školní poradenské pracoviště

Výchovná poradkyně:

Mgr. Irena Karasová – konzultace: Po 13:30 – 15:30 hodin

Školní metodik primární prevence:

Mgr. Martina Kettnerová – konzultace: St 14:00 – 15:00 hodin a dle dohody v kabinetě dějepisu (2.patro – východ).

PPP Kladno:

Kontaktní osoba pro školu v oblasti prevence: PhDr. Vít Petřů – konzultace po předchozí dohodě (okresní metodik prevence).

Seznam zařízení zabývajících se prevencí

(V lokalitě Kladno a Slaný, se kterými škola spolupracuje)

PPP Kladno

Cyrila Boudy 2953

Poskytuje semináře pro školní metodiky, vrstevnický program pro problémové třídy, konzultace pro rodiče, pravidelná vyšetření žáků dyslektických tříd, terapeutické programy pro žáky s SPU a poruchami chování.

Magistrát města Kladna – oddělení krizového řízení a drogové prevence

Nabízí preventivní programy pro třídy, konzultace pro rodiče, volnočasové aktivity pro žáky, podílí se na pořádání seminářů pro školní metodiky. Jednotliví učitelé mohou také konzultovat případné problémy s konzumací drog mezi žáky jejich tříd.

Středisko výchovné péče Slaný

Dr. Edvarda Beneše 528

Připravuje programy individuální i skupinové terapie (pracuje na poli sekundární prevence), konzultace pro pedagogy i pro veřejnost, vrstevnické programy pro třídy. Po dohodě s rodiči sem umísťujeme žáky na měsíční pobyty (hradí rodiče) pro získání základních sociálních dovedností jako jsou komunikace s vrstevníky i dospělými, respektování určitých pravidel apod.

Středisko pro ohrožené děti Rosa

Římská 2848, Kladno

Nabízí možnost terapeutických sezení a poradenství pro rodiče a žáky s kázeňskými problémy.

Vega

Poradenství pro pedagogy a rodiče – rodina, škola, úřady, zaměstnání

Zařízení sociální intervence Kladno

Ambulance i pobyty pro osoby závislé a jejich rodiny

Okresní hygienická stanice Kladno, Gen. Klapálka 1583

Je zde poradna drogové prevence a možnost testování žáků na možnou konzumaci drog.

Referát sociálních věcí Magistrátu Kladno

Oddělení sociálně právní ochrany dětí a rodiny

Oddělení sociálně právní prevence, ochrany a humanitární činnosti

Severní 2952

Pomáhá škole řešit problémy záškoláctví, provádí sociální dohled nad rodinami, které se školou příliš nespolupracují. Podílí se na řešení trestné činnosti nezletilých a mladistvých.

Městská policie Kladno
Nám. Starosty Pavla

Policie ČR
Havířská 632 Kladno

Spolupracujeme při řešení přestupků a v otázkách bezpečnosti žáků.

V Kladně, dne 24. září 2021

Vypracovala:
Mgr. Martina Kettnerová
(školní metodik prevence)

Schválil:
Mgr. Zdeněk Vých
(ředitel školy)

Příloha

Krizový plán školy

Krizový plán školy obsahuje postupy, které nabízí řešení některých krizových situací ve spojitosti s projevy rizikového chování žáků. S doporučenými postupy jsou seznámeni všichni pedagogičtí pracovníci a ostatní zaměstnanci školy. Krizový plán jim poskytne jistotu v jejich konání a žákům zajistí objektivnost postupů školy při výskytu rizikového chování.

POSTUP ŠKOLY PŘI VÝSKYTU ŠIKANY A AGRESE

Šikana se nemusí projevovat nutně násilím, kradením svačin a kapesného. Nic nedává důvod, aby byl jedinec ponižován, bylo mu vyhrožováno, byla omezována jeho osobní svoboda, či docházelo k ničení jeho věcí nebo tělesnému napadání. Při objevení problému (informace od rodičů, žáků, vlastním pozorováním) neprodleně nahlásit třídnímu učiteli a ten kontaktuje výchovného poradce, metodika prevence, popř. speciálního pedagoga a vedení školy.

1. Odhad závažnosti, zda jde o počáteční stádium, pokročilé stádium, neobvyklou formu šikanování. Následné oznámení vedení školy, nástin řešení a vymezení rolí (kdo co bude dělat, nutnost jednotného postupu).
2. Rozhovor s informátory a obětí, diskrétnost!!! Důležité je chránit zdroj informací, rozhovor musí být proveden tak, aby o něm ostatní nevěděli (je nutné předpokládat pomstu agresorů). Z rozhovorů nutno poříditi zápis!
3. Nalezení vhodných svědků a následné ověření informací.
4. Individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky - rozhovory individuálně, případná konfrontace při protichůdných informacích.
5. Ochrana oběti - zvýšit pozornost ve školním klimatu, zpřísnit dozory a časté nahlížení do třídy o přestávce (nenápadně).
6. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi.
7. (agresor) - výchovná komise za účasti vedení školy, metodika prevence, výchovného poradce, třídního učitele, zákonných zástupců. Seznámit rodiče s problémem, s projevy chování, které jsme zjistili až k udělení výchovných opatření. Z jednání provést zápis, který obsahuje (datum, strukturu, závěr, podpisy všech zúčastněných, souhlas zákonných zástupců, že byli seznámeni a s navrhovanými řešeními souhlasí). Výchovná opatření: - napomenutí, důtka třídního učitele - ředitelská důtka - snížená známka z chování - doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy ambulance v SVP.
8. (oběť) - rozhovor se zákonnými zástupci obětí za účasti třídního učitele, školního metodika prevence, výchovného poradce popř. vedením školy. Individuální setkání, seznámit zákonné zástupce se závěry zjištění, domluvit se na dalších opatřeních, na spolupráci a ochraně oběti.

9. Práce s celou třídou - uzavření celé záležitosti vedením školy ve třídě za přítomnosti třídního učitele, výchovného poradce, metodika prevence. Výstupem práce se třídou bude nastavení pravidel, se kterými bude seznámen pedagogický sbor. Vztahy ve třídě se sledují dál! Při jednání s rodiči dbají pedagogičtí pracovníci na taktní přístup a zejména na zachování důvěrnosti informací.

POSTUP ŠKOLY PŘI ODHALENÍ KYBERŠIKANY

Mezi strategické dokumenty, které jsou s prevencí kyberšikany spojeny, patří zejména: Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j.: 21291/2010-28, Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních čj. MSMT-21149/2016, Strategie prevence kriminality 2016–2020 (definovaná ve víceletých cyklech Usnesením vlády ČR), Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013–2018 (Ministerstvo školství ČR, 2013). Kyberšikana je úzce spojena s jinými druhy šikany, které se dějí v prostředí školy. Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví (Ministerstvo školství, 2009). Postup je obdobný jako při řešení tradiční šikany. Základním krokem je zmapování konkrétního případu, který nám pomůže rozhodnout se pro postup řešení.

1. Podpořit oběť a zajistit její bezpečí Zklidnění oběti a nabídnutí podpory. Je třeba zajistit, aby kyberšikana dále nepokračovala, tzn. odstranit závadný obsah z internetu – smazat videa, která oběť ponižují, odstranit závadné fotografie, zablokovat profil pachatele (součinnost s IT odborníkem, poskytovatelem dané on-line služby, administrátory služby apod.)

2. Zajistit co nejvíce důkazních materiálů. Zajistit dostatek důkazů před samotným smazáním – pořídit si snapshoty s důkazním materiálem, stáhnout dané internetové stránky do lokálního počítače, zajistit seznam žáků, kteří se stali publikem kyberšikany (např. v rámci diskusní skupiny na sociální síti) – ideálně s odkazy na jejich profily, pokusit se identifikovat agresora (např. prostřednictvím jeho přátel). U veřejných diskusních skupin je získání důkazních materiálů poměrně snadné. V případě uzavřené diskusní skupiny doporučujeme kontaktovat odbornou instituci (např. pracovníky projektu E-Bezpečí, projektu Seznam se bezpečně!, případně kriminalisty oddělení informační kriminality Policie ČR), která může pomoci důkazní materiály zajistit jinými cestami. Důkazní materiály dále využijeme v rámci vyšetřování, při komunikaci s rodiči agresorů a rodičů oběti, v rámci rozhovorů s agresory apod. Vždy je však nutné zajistit bezpečí svědků – tj. z důkazního materiálu by nemělo být zřejmé, jak byl získán (např. v záhlaví jméno žáka, z jehož profilu byl záznam získán).

3. Incident vždy vyšetřit. Pokud nejsme schopni incident sami vyšetřit, můžeme využít podpory externích institucí. Je třeba zjistit, kde incident probíhal, jak

dlouho trval, kdo se do něj zapojil, jaký dopad měl na oběť, jakými technickými prostředky lze útok zastavit apod.

4. Informovat rodiče. O incidentu informovat rodiče oběti i rodiče agresora. Lze využít postupů jako při řešení tradiční šikany. Poučit rodiče o tom, jaký bude postup řešení na úrovni školy, případně o tom, že daný případ kyberšikany nespadá do kompetence školy a že je možné využít např. právních služeb. V případě, že případ kyberšikany nespadá do kompetencí školy (např. útok proběhl mimo vyučování a nemá návaznost na šikanu, která probíhá ve škole), mohou rodiče např. zažalovat agresora u občanského soudu za obtěžování, úmyslné vystavování nepříjemným zážitkům, stresu apod.

5. Konzultovat řešení s dalšími institucemi.

6. Zvolit odpovídající opatření. Je velmi důležité při trestání agresorů postupovat v souladu se školním řádem. V případech méně závažných forem kyberšikany se doporučuje využívat neformálních řešení – připravit přednášku s odborníky na téma důležitosti odpovědného používání moderních technologií atd.

POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ ZÁŠKOLÁCTVÍ

1. Důsledně sledovat absenci žáků a postupovat podle školního řádu.

2. U rizikových dětí je důležité být ve spojení s rodiči, u starších dětí konzultovat s rodiči i omluvenky od lékaře.

3. Snažit se vysledovat, zda pro opakující se omluvenky není typická určitá pravidelnost (určité dny, hodiny, určitý vyučovací předmět apod.).

4. Spojit se při snaze odhalit příčiny s rodiči, popř. psychologem.

5. Je-li zjevnou příčinou záškoláctví pro dítě neúnosná školní situace, je potřeba navodit změnu, vytvořit plán pro dlouhodobé opatření, aby se situace zakrátko neopakovala.

6. Rozmáhá-li se ve škole záškoláctví ve velkém, je třeba spolupracovat s pedagogicko-psychologickou poradnou nebo se středisky výchovné péče.

7. Všímat si třídního kolektivu jako skupiny, sledovat jaké postavení má problémový žák.

8. Je-li podezření, že dítě má strach a bojí se svěřit nám (i rodičům), je na místě předat je do péče nezávislé osobě, např. psychologovi.

9. Pomoci dítěti k návratu do třídy a k vyřešenému případu se již nevracet a nedávat najevo nedůvěru.

10. Domluvit se s rodiči na úzkém kontaktu, aby bylo případné další záškoláctví odhaleno v co nejkratší době.

11. O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce. Při zvýšené omluvené nepřítomnosti ověřuje její

věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost do součtu 10 vyučovacích hodin řeší se zákonným zástupcem žákem třídní učitel formou pohovoru.

12. Při počtu neomluvených hodin nad 20 hodin svolá ředitel školy výchovnou komisi. Zákonní zástupci jsou pozváni na jednání výchovné komise doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech se provede zápis, který zúčastněné osoby podepíší.

13. V případě, že neomluvená nepřítomnost žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

14. V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud již byli zákonní zástupci postiženi pro přestupek, je třeba postoupit v pořadí již druhé hlášení o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže.

POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ KRÁDEŽE

Krádeže, zejména mobilních telefonů, dalších elektronických zařízení, finančních obnosů jsou nejčastějšími formami protiprávního jednání, se kterými se lze v prostředí škol setkat. Některé „rádoby vtipné situace mezi žáky“ (schovávání předmětů, házení do koše apod.) mohou přejít až do zásadních problémů a přestupků.

Jak postupovat preventivně proti krádežím

1. Upozornit žáky a jejich zákonné zástupce, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení. To je zdůrazněno ve školním řádu.

2. Vést žáky k tomu, aby dokázali protiprávní jednání rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem.

1. Pečlivě se zabývat příčinami. Některé jsou významně polehčující (dítě je ke krádeži donuceno někým jiným, z koho má strach). Jindy může jít o případ vyžadující řešení v rámci odborné péče.

2. Preferovat nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem – trvat na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci.

3. Zákonné zástupce informovat vždy až poté, kdy budou přesně známy příčiny, které k takovému chování vedly, a to zejména v případě menších dětí.

4. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.

5. Každou nahlášenou krádeží se zabývat, vyšetřit ji. Je to důležité poselství jak pro poškozeného, tak pro zloděje.

6. O krádeži a jejím šetření provést záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím...

POSTUP ŠKOLY PŘI ŘEŠENÍ VANDALISMU A NIČENÍ CIZÍHO MAJETKU

Ve školním prostředí se jedná o útoky na věci, které mají za následek jejich úplné zničení (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, utržené vodovodní kohoutky, zničené školní pomůcky, učebnice, části oblečení) nebo významné poškození (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku, zničení malby, popsané a polité učebnice apod.)

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

1. Ve školním řádu je uvedeno, že každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.

2. Opakovaně s žáky komunikovat na téma ochrana majetku a zacházení s cizím majetkem.

Jak postupovat při zjištění

1. Zjistit příčiny a viníka (viníky) způsobené škody.

2. Náhradu úmyslně způsobené škody důsledně vymáhat po tom, kdo ji způsobil. Se zákonným zástupcem dohodnout způsob náhrady.

3. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák, preferovat tento způsob náhrady škody.

4. O způsobené škodě provést záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč - čím... V případě, kdy je způsobená škoda nepatrná nebo malá, je třeba věc oznámit rodičům tehdy, jestliže dítě věc poškodilo úmyslně a nejeví žádnou snahu o nápravu. V případě škod většího rozsahu nebo škod na majetku někoho třetího (spolužák, cizí osoby v průběhu školní exkurze atd.) oznamujte rodičům vždy. P

POSTUP ŠKOLY PŘI ODHALENÍ KOUŘENÍ

Ve vnitřních i vnějších prostorách všech typů škol je zakázáno kouřit (cigarety běžné i elektronické). Kouřit zde nesmějí žádné osoby a není možné ani zřízovat

kuřárny nebo místa pro kouření vyhrazená. Školním řádem je kouření v prostorách školy zakázáno a je stanovena sankce za porušování tohoto zákazu.

1. V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit.

2. Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

3. Pedagogický pracovník dále postupuje podle školního řádu školy: o události sepíše stručný záznam s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má tabákový výrobek).

4. V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.

5. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování dítěte) a jestliže se jednání opakuje, vyrozumí škola OSPOD. Všechna Metodická doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních MŠMT ČR (č.j. 21291/2010-28) účinného k 1.11.2010, číslo 1 – 14, jsou k dispozici v tištěné podobě u metodika prevence. Kde hledat rady a doporučené postupy? <https://www.e-bezpeci.cz/> <http://www.inkluzivniskola.cz>
<http://www.prevence-info.cz/> <http://adiktologie.cz/>
<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Webové stránky s tematikou šikany: Společenství proti šikaně, www.sikana.org
Internet poradna, www.internetporadna.cz Sdružení Linka bezpečí (116 111), www.linkabezpeci.cz